

Forslag
til
Lov om ændring af lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, lov om Planklagenævnet, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love
(Effektivisering af sagsbehandlingen i Planklagenævnet, Miljø- og Fødevareklagenævnet og Energiklagenævnet m.v.)

§ 1

I lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. ”I § 11, stk. 1, indsættes som 2. og 3. pkt.:

”Hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet foretager i sager efter 2. pkt. en prøvelse af klagens retlige spørgsmål.”

2. Efter § 11 indsættes:

”§ 11 a. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens

parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Stk. 4. En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.”

3. I § 22 indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at nævnet skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.”

§ 2

I lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet, som ændret ved § 2 i lov nr. 417 af 25. april 2023 og § 8 i lov nr. 1790 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. ”I § 4 a, *stk. 1*, indsættes som 2. og 3. pkt.:

”Hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, skal nævnet begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over. Nævnet foretager i sager efter 2. pkt. en prøvelse af klagens retlige spørgsmål.”

2. Efter § 4 a indsættes:

”§ 4 b. Nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 2. Nævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Stk. 3. Nævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Stk. 4. En klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.”

3. I § 9 indsættes som *stk. 2*:

”*Stk. 2.* Erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at nævnet skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.”

§ 3

I lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021, som ændret senest ved lov nr. 608 af 31. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 68, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

”3) Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid”.

2. § 69 affattes således:

”Ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.”

§ 4

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, som ændret senest ved § 29 i lov nr. 1767 af 28. december 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 a, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

”4) Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid”.

§ 5

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 1787 af 28. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 90, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

”3) Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid”.

§ 6

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1069 af 8. august 2023, som ændret ved § 2 i lov nr. 1543 af 12. december 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 64, stk. 3, indsættes som 4. pkt.:

”Direktøren i Nævnenes Hus beskikker efter anmodning fra nævnets formand og efter indstilling fra en indstillende organisation en ad hoc stedfortræder til et bestemt møde, hvis såvel det faste medlem som dennes stedfortrædere er forhindret i at deltage i mødet.”

§ 7

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	6
2. Lovforslagets hovedpunkter	8
2.1. Begrænsning af nævnsprøvelsen i sager af betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg	8
2.1.1. <i>Gældende ret</i>	8
2.1.2. <i>Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	10
2.2. Effektivisering af sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet	13
2.2.1. <i>Gældende ret</i>	13
2.2.2. <i>Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	14
2.3. Fastsættelse af mål for sagsbehandlingstiden i sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet	19
2.3.1. <i>Gældende ret</i>	19
2.3.2. <i>Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	19
2.4. Sagkundskab vedrørende vedvarende energi i Energiklagenævnet	21
2.4.1. <i>Gældende ret</i>	21
2.4.2. <i>Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning</i>	21
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige	23
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	23
5. Administrative konsekvenser for borgerne	23
6. Klimamæssige konsekvenser	24
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser	24
8. Forholdet til EU-retten	24
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.	24
10. Sammenfattende skema	26

1. Indledning

Det er afgørende for regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), at Danmark gør sig hurtigere fri af russisk gas og sætter turbo på den grønne omstilling med mere vedvarende energi. Som det også fremgår af regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark", ønsker regeringen at sikre, at unødigt bureaukrati og en uhensigtsmæssig opgavefordeling ikke står i vejen for hurtig og effektiv udbygning af vedvarende energi. Regeringen vil derfor bl.a. arbejde for, at sagsbehandlingstiden til sikring af de tilladelser, som ifølge lovgivningen er nødvendige for etablering af anlæg til vedvarende energi, er så kort som mulig, og at etableringen ikke forsinkes af unødigt bureaukrati.

Med Delaftale om mere grøn strøm af 25. juni 2022 blev aftalepartierne (den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) desuden enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. En øget hastighed i opstillingen af sol- og vindenergi er afgørende for, at målet om en firdobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 kan nås.

NEKST-arbejdsgruppen "Mere sol og vind på land", offentliggjort den 14. december 2023 en række delanbefalinger om klageprocessen.

Når kommuner eller statslige myndigheder udsteder planer og træffer afgørelser, der i medfør af lovgivningen er nødvendige for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, kan der opstå tilfælde, hvor konkret berørte borgere, virksomheder eller organisationer, hvis opgave er interessevaretagelse på det pågældende område er uenige med den pågældende myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med planerne og afgørelserne. Hvis borgerne eller virksomhederne har retlig interesse heri, har de i medfør af grundlovens § 63 i sidste instans ret til at indbringe sagen for domstolene. Har borgerne eller virksomhederne partsstatus i forvaltningsretlig forstand, eller er organisationerne tillagt klageret, kan de – hvis en sådan findes – indgive en klage til en administrativ klageinstans. På mange af de lovgivningsområder, som har betydning for etablering af vedvarende energi, er der ved lov – som et hurtigere, enklere og billigere alternativ til domstolsprøvelse efter grundlovens § 63 – etableret

nogle domstolslignende nævn i form af Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet, der som klageinstanser behandler tvister af den nævnte karakter. I den altovervejende del af disse sager afklares tvisterne endeligt af disse domstolslignende nævn, uden at der er behov for efterfølgende domstolsprøvelse.

En hurtig og effektiv løsning af tvister af den nævnte karakter sikrer retssikkerhed, forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervsliv, ligesom myndighederne får hurtig vished for, om deres praksis er lovmedholdelig. Det er således væsentligt for at nå målene for udbygning af vedvarende energi, at tvister vedrørende etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg afgøres så hurtigt og smidigt som muligt, så projekterne ikke forsinkes unødigt.

Klager over afgørelser vedrørende solcelle- og vindmølleprojekter afgøres efter indførelsen af et sagsbehandlingsloft med ”Klimaaftale for energi og industri mv.” (juni 2020) og ”Klimaaftale om grøn strøm og varme” (juni 2022) – gældende indtil udgangen af 2026 – inden for 6 måneder af henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet.

Regeringen ønsker, at det, bl.a. ved at implementerer en række delanbefalinger fra NEKST-arbejdsgruppe ”Mere sol og vind på land”, sikres, at tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, afgøres så hurtigt som muligt i klagenævnene, og dermed at en hurtig og effektiv sagsbehandling inden for det fastsatte sagsbehandlingsloft understøttes bedst muligt. Regeringen ønsker ligeledes at give nævnene de nødvendige redskaber til generelt at sikre en hensigtsmæssig og effektiv sagsoplysning, og at en part ikke kan forsinke eller trække behandlingen af en sag ud ved ikke at bidrage til sagens oplysning.

Lovforslaget indeholder på den baggrund for det første et forslag om, at nævnene, hvis en klage vedrører lovligheden af afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, *skal* begrænse deres prøvelse til de forhold, der er klaget over. Det foreslås endvidere, at nævnene i disse sager alene skal prøve klagens retlige spørgsmål og ikke tillige hensigtsmæssigheden af et udøvet skøn.

Lovforslaget indeholder for det andet et forslag om, at nævnene skal have mulighed for at fastsætte

frister for indsendelse af tilstrækkelige oplysninger til, at en klage kan behandles i tilfælde, hvor en klager kun har indgivet en foreløbig, utilstrækkelig klage, samt frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. i forbindelse med sagens behandling. Herudover skal nævnene have mulighed for at beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter, og at alle sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

For det tredje indeholder lovforslaget et forslag om at indsætte en udtrykkelig bestemmelse om, at erhvervsministeren skal kunne fastsætte finansierede mål for nævnenes sagsbehandlingstid, herunder om at nævnene skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Endeligt indeholder lovforslaget for det fjerde en mindre ændring af lov om erhvervsuddannelser, hvorefter der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om adgang til at udpege ad hoc stedfortrædere med henblik på at sikre en smidig afvikling af møder i Tvistighedsnævnet, der behandler sager vedrørende uenigheder mellem elev og praktikvirksomhed på erhvervsuddannelserne i forbindelse med elevens praktikophold i virksomheden.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Begrænsning af nævnsprøvelsen i sager af betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Kapitel 4 i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet regulerer Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse i afgørelser, der indbringes for nævnet.

Det følger af lovens § 11, stk. 1, at nævnet *kan* begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som

rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

2.1.1.2. Kapitel 3 i lov nr. 1658 af 10. december 2016 om Planklagenævnet regulerer Planklagenævnets sagsbehandling.

Det følger af lovens § 4 a, stk. 1, at nævnet *kan* begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Planklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis den selv havde været førsteinstans i sagen.

2.1.1.3. Der findes i dag ikke en særlig lov om Energiklagenævnet. Klageadgang til nævnet, nævnets sammensætning mv. er reguleret i de materielle love, der regulerer klageadgang til nævnet, og herudover har klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren) med hjemmel i disse love udstedt bekendtgørelse nr. 664 af 19. juni 2006 om forretningsorden for Energiklagenævnet. Hverken de materielle love, der regulerer klageadgang til nævnet, eller den udstedte bekendtgørelse indeholder udtrykkelige bestemmelser om nævnets prøvelse.

Energiklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i

prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

2.1.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.2.1. Det fremgår af regeringsgrundlaget ”Ansvar for Danmark”, at regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) vil gøre Danmark hurtigere fri af russisk gas og sætte turbo på den grønne omstilling med mere vedvarende energi. Regeringen ønsker i den forbindelse bl.a. at sikre, at unødigt bureaukrati og en u hensigtsmæssig opgavefordeling ikke står i vejen for hurtig og effektiv udbygning af vedvarende energi. Regeringen vil derfor bl.a. arbejde for, at sagsbehandlingstiden til sikring af de tilladelser, som ifølge lovgivningen er nødvendige for etablering af anlæg til vedvarende energi, er så kort som mulig, og at etableringen ikke forsinkes på grund af unødigt bureaukrati.

Med Delaftale om mere grøn strøm af 25. juni 2022 blev aftalepartierne (den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) desuden enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030. En øget hastighed i etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg er afgørende for, at målet om en firdobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 kan nås.

Når kommuner eller statslige myndigheder udsteder de planer og træffer de afgørelser, der i medfør af lovgivningen er nødvendige for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, kan der opstå tilfælde, hvor borgere og virksomheder, som er konkret berørte heraf, eller organisationer, hvis opgave er interessevaretagelse på det pågældende område, er uenige med den pågældende myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med planerne og afgørelserne – dvs. uenighed om, hvorvidt en afgørelse er lovmedholdig.

Det er efter Erhvervsministeriets opfattelse afgørende, at sådanne tvister afgøres så hurtigt og smidigt som muligt, så projekter vedrørende etablering af vedvarende energi i form af vindmøller

eller solcelleanlæg ikke forsinkes unødigt. En hurtig og effektiv løsning af sådanne tvister understøtter desuden, at den politiske målsætning om en firdobling den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 og forudsætningerne i regeringsgrundlaget kan opfyldes, og sikrer retssikkerhed, forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervsliv, ligesom myndighederne får hurtig vished for, om deres praksis er lovmedholdelig.

Det fremgår endvidere af delanbefalinger fra NEKST-arbejdsgruppen ”Mere sol og vind på land”, offentliggjort den 14. december 2023, at arbejdsgruppen anbefaler, at klagenævnene fremadrettet *skal* begrænse deres prøvelse, så nævnene kun prøver de elementer i et VE-projekt, der er klaget over. Herved forpligtes nævnene i alle tilfælde, hvor det er muligt, til at begrænse deres prøvelse til klagepunkter.

Klager over afgørelser vedrørende solcelle- og vindmølleprojekter afgøres efter indførelsen af et sagsbehandlingsloft med Klimaafale for energi og industri mv.” (juni 2020) og ”Klimaafale om grøn strøm og varme” (juni 2022) – gældende indtil udgangen af 2026 – inden for 6 måneder af henholdsvis Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet. Der er ikke i dag et lignende finansieret sagsbehandlingsloft for andre sagstyper, herunder andre former for vedvarende energi.

2.1.2.2. Efter gældende ret *kan* Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet begrænse nævnenes prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnene *skal* begrænse deres prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg.

Forslaget implementerer delanbefalingen fra NEKST-arbejdsgruppen ”Mere sol og vind på land”.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt 3. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnene alene skal foretage en prøvelse af klagens retlige spørgsmål, hvis klagen vedrører afgørelser, som har

betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at hvis en klage vedrører afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, skal Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er opstået tvist om, og som derfor er formuleret som egentlige klagepunkter i klagen, jf. dog nedenfor, ligesom nævnene alene skal foretage en prøvelse af klagens retlige spørgsmål.

Den foreslåede bestemmelse omfatter klager over alle afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, herunder bl.a. projekter omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol.

Ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg forstås såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af vindmøller og solceller som etablering af ledningsnet og tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol.

Nævnene vil dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnene således ikke i deres prøvelse se bort fra åbenbare og væsentlige brud på EU-retten eller forvaltningsretlige garantiforskiter.

Formålet med det foreslåede 2. pkt. er at sikre, at hvis det ikke kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden, at nævnene foretager en nærmere afdækning heraf – dvs. åbenbare fejl, som kan konstateres i forbindelse med nævnenes helt indledende behandling af sagen – skal nævnene ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

1. instansen har typisk et særlig lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagen i dag behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. Formålet med det foreslåede 3. pkt. er med det afsæt at sikre, at i det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår

forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg og bl.a. beror på et skøn, skal nævnenes prøvelse af skønnet begrænse sig til, om skønsudøvelsen er foretaget inden for rammerne af de relevante lovbestemmelser og de forvaltningsretlige grundsætninger, herunder navnlig at der ikke er lagt vægt på usaglige hensyn. Der skal derimod ikke ske en prøvelse af skønnets hensigtsmæssighed. Den foreslåede bestemmelse fraviger således for disse klager de generelle bestemmelser om prøvelsens omfang, som fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnene.

2.1.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning samt et nyt nr. 4 i § 26 a i lov om varmforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Forslaget vil indebære, at erhvervsministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler svarende til de foreslåede for Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet.

2.2. Effektivisering af sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet

2.2.1. Gældende ret

Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnene behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnene er ansvarlige for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnene har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe deres afgørelser på. Nævnene kan i høj grad tage afsæt i de faktuelle oplysninger, som fremgår af 1. instansens behandling af sagen, men de har ansvaret for at sikre troværdigheden og korrektheden af disse. Nævnene kan således vælge at lægge 1. instansens fastlæggelse af faktum uprøvet til grund, medmindre faktum bestrides, der foreligger nye oplysninger, eller nævnene finder, at oplysningen af sagen i 1. instans har været utilstrækkelig i forhold til de retsregler, som nævnene anser for relevante for sagen.

Nævnene er desuden ikke nødvendigvis forpligtede til rent faktisk at fremskaffe nødvendige oplysninger f.eks. i tilfælde, hvor klageren eller andre parter enten som de eneste ligger inde med oplysningerne, eller som de eneste gør gældende, at yderligere oplysninger er relevante. Også efter EU-retten anderkendes, det, at parter er forpligtede til at samarbejde i forbindelse med sagsoplysningen og herved fremlægge alle de oplysninger, som parten er i stand til at give.

Det fremgår af § 21, stk. 1, i forvaltningsloven, at den, der er part i en sag, på ethvert tidspunkt af sagens behandling kan forlange, at sagens afgørelse udsættes, indtil parten har afgivet en udtalelse til sagen. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse. Bestemmelsen gælder ikke, hvis 1) udsættelse vil medføre overskridelse af en lovbestemt frist for sagens afgørelse, 2) partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, eller 3) der ved lov er fastsat særlige bestemmelser, der sikrer parten adgang til at afgive en udtalelse til sagen, inden afgørelsen træffes, jf. bestemmelsens stk. 2.

2.2.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Når uenigheder mellem borgere, virksomheder og organisationer og en myndighed om juridiske eller faktiske forhold i forbindelse med en konkret afgørelse resulterer i, at afgørelsen påklages til et klagenævn, er det vigtigt, at den opståede tvist – og dermed usikkerheden om, hvorvidt myndighedens afgørelse er lovlig – håndteres så hurtigt som muligt.

Det kan forlænge sagsbehandlingstiden unødigt, hvis en klager indgiver en foreløbig klage. Ved en foreløbig klages forstås, en klage hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over. Nævnene vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at starte sagsbehandlingen og behandle klagen på. Dette gælder uanset, om de manglende nødvendige oplysninger i en klage er bevidst eller ubevidst fra klagerens side. På tilsvarende vis kan det forlænge sagsbehandlingstiden unødigt, hvis parterne i en klagesag ikke på anmodning fra nævnene bidrager til sagens oplysning i de tilfælde, hvor en part er den eneste, der ligger inde med de nødvendige oplysninger, eller den part, som mest nærliggende kan fremskaffe de pågældende oplysninger.

Det er efter Erhvervsministeriets opfattelse afgørende, at det sikres, at de tvister vedrørende

lovligheden af myndighedsafgørelser, der indbringes for klagenævnene, løses så hurtigt som muligt, og dermed at nævnenes afgørelser ikke forsinkes, fordi en part på trods af nævnets anmodning og under iagttagelse af nævnets almindelige forvaltningsretlige vejledningspligt bevidst eller ubevidst ikke tilvejebringer et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle en klage, eller hvis sagens parter ikke bidrager til sagens nødvendige oplysning. Det bør derfor sikres, at reguleringen af nævnenes sagsbehandling understøtter en hurtig og effektiv sagsbehandling, og at nævnene har de nødvendige redskaber til at sikre, at en part ikke kan forsinke eller udstrække behandlingen af en sag unødigt.

En hurtig og effektiv løsning af tvister, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af solceller og vindmøller, understøtter desuden, at den politiske målsætning om en firdobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030 og forudsætningerne i regeringsgrundlaget kan opfyldes. Herudover bidrager en hurtig og effektiv løsning af tvister til at sikre retssikkerhed, forudsigelighed og stabilitet for både borgere og erhvervsliv, ligesom myndighederne får hurtig vished for, om deres praksis er lovlig.

2.2.2.2. Det foreslås på den baggrund, at der indsættes en ny § 11 a i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet og en ny § 4 b i lov om Planklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 1 i de pågældende bestemmelser, hvorefter nævnene kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnene afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnene kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnene kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen.

Det sker regelmæssigt, at nævnene modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnene vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at nævnene vil kunne

fastsætte en rimelig frist for klager til at uddybe sin klage med relevante klagepunkter og oplysninger, så nævnene enten kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen uden unødige forsinkelser eller afvise klagen. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at nævnene vil skulle afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnene ikke vil skulle realitetsbehandle en klage, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage og ikke inden for en rimelig frist fastsat af nævnene uddyber klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb kunne anses for ikke indgivet. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke har indsendt en fyldestgørende klage og ikke samarbejder om at sikre dette.

Nævnene vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnene skal i deres vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnenes forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Nævnene forudsættes i klager over ansøgninger om tilladelser, som vil have betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, at fastsætte korte frister for klagens uddybning i de tilfælde, hvor der er indgivet en foreløbig eller ikke fyldestgørende klage. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring

samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 2 i de pågældende bestemmelser, hvorefter nævnene kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnene afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnene kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil indebære, at der indføres en udtrykkelig bestemmelse om nævnenes adgang til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

Væsentlige samfundshensyn til en hurtig afklaring gør sig gældende i klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg. Nævnene forudsættes i disse sager efter den foreslåede bestemmelse i vid udstrækning at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parters adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning. Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse såvel i forhold til oplysninger, som en part er nærmest til at fremlægge, som til oplysninger, som nævnene ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende part mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere indebære, at nævnene vil kunne afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke samarbejder om sagens oplysning.

Nævnene vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnene skal i deres vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det kan bebrejdes nævnene, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnene, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en ikke samarbejder om sagens oplysning.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et stk. 3 i de pågældende bestemmelser, hvorefter nævnene kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil indebære, at der indføres hjemmel til, at nævnene vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere

klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Nævnene vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnene har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås endeligt, at der indsættes et stk. 4 i de pågældende bestemmelser, hvorefter en klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

2.2.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning samt et nyt nr. 4 i § 26 a i lov om varmforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Forslaget vil indebærer, at erhvervsministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler svarende til de foreslåede for Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet.

2.3. Fastsættelse af mål for sagsbehandlingstiden i sagsbehandlingen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet

2.3.1. Gældende ret

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for hverken Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet eller Energiklagenævnet.

2.3.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Med ”Klimaaf tale for energi og industri mv.” (juni 2020) og ”Klimaaf tale om grøn strøm og varme” (juni 2022) er Nævnenes Hus tilført midler til et stående beredskab, så klagesager om vind- og solprojekter (VE-klagesager) i perioden fra 2020 til udgangen af 2026 kan behandles inden for en maksimal sagsbehandlingstid på 6 måneder. Alle sager vedrørende vind- og solprojekter er behandlet inden for de forudsatte 6 måneder siden indførelsen af beredskabet.

Med de politiske aftaler er der i praksis indført et loft over sagsbehandlingstiden for sager om vindmøller og solceller ved Miljø- og Fødevareklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet.

Alle de tre nævn er dog uafhængige domstolslignende rekursnævn, hvilket betyder, at nævnene er uafhængige af instruktioner om de enkelte sagers behandling og afgørelse. Det vil derfor efter Erhvervsministeriets opfattelse være mest korrekt, hvis der indsættes udtrykkelig hjemmel til, at erhvervsministeren kan fastsætte finansierede mål for nævnenes sagsbehandlingstider som f.eks. det, der følger af ”Klimaaf tale for energi og industri mv.”

2.3.2.2. Det foreslås, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 22 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet og i § 9 i lov om Planklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at nævnet skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævnene skal styre efter i deres disponering af ressourcer samt behandling, herunder ved tilskæring af sager.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål for andre sager med særlig prioritering f.eks. Power to X, biogas, fjernvarme, lagring af CO₂ og infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer

til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at nævnet via erhvervsministeren skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

2.3.2.3. Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi og § 90 i lov om elforsyning samt et nyt nr. 4 i § 26 a i lov om varmforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Forslaget vil indebærer, at erhvervsministeren i en bekendtgørelse kan fastsætte regler svarende til de foreslåede for Miljø- og Fødevareklagenævnet og Planklagenævnet.

2.4. Sagkundskab vedrørende vedvarende energi i Energiklagenævnet

2.4.1. Gældende ret

Når Energiklagenævnet skal træffe afgørelser efter lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021, eller regler fastsat i medfør af denne lov, sammensættes nævnet på samme måde, som når nævnet afgør klager efter lov om elforsyning, jf. lovens § 69.

Det følger af § 91 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, som udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren).

2.4.2. Erhvervsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.4.2.1. Med ”Klimaftale om grøn strøm og varme” af 25. juni 2022 blev aftalepartierne (den daværende regering (Socialdemokratiet), Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og

Kristendemokraterne) bl.a. enige om initiativer, der skal styrke den lokale forankring og understøtte hurtigere processer, herunder bl.a. at der igangsættes en undersøgelse af mulighederne for styrket VE-faglighed i klagenævne.

Erhvervsministeriet har på den baggrund – under inddragelse af Nævnenes Hus – undersøgt, hvordan de klagenævne, der behandler klagesager over VE-projekter i form af solceller og vindmøller, er sammensat i dag, herunder hvordan der anvendes sagkyndige med VE-faglighed ved behandling af klager over VE-projekter, om der er behov for yderligere VE-faglighed i nævnene, og om en sådan tilførsel af VE-faglighed kan forventes at medføre, at der træffes andre materielle afgørelser end i dag, samt om afgørelserne kan træffes hurtigere med VE-faglighed i klagenævne.

Erhvervsministeriet kan på baggrund af den foretagne undersøgelse bl.a. konkludere, at nævnenes sammensætning og sekretariatsbetjeningen allerede er fastlagt med henblik på at understøtte, at nævnene på et tilstrækkeligt oplyst grundlag kan træffe korrekte afgørelser af høj kvalitet, der ikke efterfølgende vil blive tilsidesat af domstolene. Endvidere træffer alle tre nævn i dag afgørelse i VE-sager inden for det fastsatte sagsbehandlingsloft på 6 måneder. Erhvervsministeriet vurderer bl.a. på den baggrund ikke, at yderligere VE-faglighed i de enkelte nævn vil ændre på udfaldet af de VE-sager, der behandles i nævnene. Ligeledes kan det ikke forventes, at yderligere VE-faglighed i sig selv vil medføre, at VE-sager kan behandles hurtigere end den aktuelle sagsbehandlingstid på under 6 måneder.

For så vidt angår Energiklagenævnet, findes der ikke særlige regler om udpegning af sagkyndige medlemmer med VE-faglighed til Energiklagenævnet. Der er i dag beskikket sagkyndige medlemmer, der også besidder VE-faglighed, og i praksis tilrettelægges behandlingen af VE-sager altid således, at disse sagkyndige deltager i behandlingen af VE-sager.

Erhvervsministeriet finder på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om udpegning af et sagkyndigt medlem med VE-faglighed i Energiklagenævnet, der i dag har VE-faglighed, uden at det er lovbestemt.

2.4.2.2. Det foreslås at nyaffatte § 69 i lov om fremme af vedvarende energi, således at repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug

& Fødevarer, ved afgørelser efter loven eller regler udstedt i henhold til loven erstattes af to medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.

Den foreslåede ændring vil indebære, at nævnets to sagkyndige medlemmer ved behandling af sager efter lov om fremme af vedvarende energi i stedet for at være to medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, vil være medlemmer, der enten har særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi.

Formålet med bestemmelsen er, at det i forbindelse med udpeging af de sagkyndige medlemmer kan sikres, at nævnet til enhver tid har sagkyndige medlemmer med den særlige økonomiske eller tekniske sagkundskab inden for såvel elforsyning som vedvarende energi, som er påkrævet for, at nævnet kan behandle sager – herunder sager om vedvarende energi – efter loven.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke nævneværdige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget understøtter, at tvister vedrørende lovligheden af myndighedsafgørelser af betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg afgøres så hurtigt som muligt ved at understøtte effektiv sagsbehandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Planklagenævnet og Energiklagenævnet. Opstillere af solceller og vindmøller, investorer ol. sikres dermed en kort og forudsigelig sagsbehandlingstid, når der opstår tvister i forbindelse med projekter vedrørende opstilling af solceller eller vindmøller.

Lovforslaget har ikke herudover økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke i sig selv klimamæssige konsekvenser, men det har til formål at bidrage til at fremme den grønne omstilling med mere vedvarende energi og muliggøre målsætningen om en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2023 ved at sikre, at tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, afgøres så hurtigt som muligt.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke i sig selv miljø- eller naturmæssige konsekvenser, men en hurtig og effektiv løsning af tvister vedrørende lovligheden af afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, vurderes også at have positive konsekvenser for miljø og natur.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 17. januar 2024 til den 14. februar 2024 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

KL, alle kommuner, Danske Regioner, alle regioner, 3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Aalborg Universitet, Advokatrådet, Akademikerne, Akademirådet, Arkitektforeningen, Arkitektskolen i Århus, Asfaltindustrien, Better Energy, Biogas Danmark, BL – Danmarks almene Boliger, Blik- og Rørarbejderforbundet, Byggeskadefonden, Byggesocietetet, Bygherreforeningen, Bæredygtigt Landbrug, Camping Outdoor Danmark, CO-industri (Centralorganisationen af industriansatte i Danmark), COWI, Cyklistforbundet, Danmarks Fiskeriforening PO, Danmarks Frie

AutoCampere, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Affaldforening, Dansk Arbejdsgiverforbund, Dansk Arkitektur Center, Dansk Blindesamfund, Dansk Camping Union, Dansk Design Center, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk El-Forbund, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Fåreavl, Dansk Industri, Dansk Industri – Byggeri , Dansk Journalistforbund, Dansk Jægerforbund, Dansk Kyst- og Naturturisme, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Mode og Textil, Dansk Sejlunion, Dansk Standard, Dansk Træinformation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Juletræer - træer & grønt, Danske Kloakmestre, Danske Landskabsarkitekter, Danske Malermestre, Danske Maritime, Danske Shipping- og Havnevirksomheder, Dansk Solcelleforening, Danske Tegl, Danske Udlejere, DANVA - Dansk Vand- og Spildevandsforening, De Samvirkende Købmænd, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Spejderkorps, Det finansielle ankenævn, DGI, DHI, Dommerforeningen, Drivkraft Danmark, DanPilot, DTL Danske Vognmænd, Ejendom Danmark, DSB, Elretur, Energinet Eltransmission A/, Energinet Gastransmission A/S, Energinet, Erhvervsflyvningens Sammenslutning, Erhvervslejernes Landsorganisation, European Energy , Eurowind Energy, F-Camping, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Feriehusudlejernes Brancheforening, Finans Danmark, FOA – Fag og Arbejde, Forbrugerrådet Tænk, Forbundet Arkitekter og Designere (FAOD), Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Friluftsrådet, FSR - Danske Revisorer, Fødevarerforbundet NNF, Gavnø Slot, Grakom Arbejdsgivere, Grakom – Kommunikationsindustrien, GEUS - De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland, Green Power Denmark, Grundejernes Investeringsfond, Handelsflådens Arbejdsmiljø- og Velfærdsråd, Hedeselskabet, HK Danmark, HOFOR, HORESTA, Justitia, Klimabevægelsen, Kolonihaveforbundet, Komiteen Bæredygtig Kystkultur, Københavns Universitet, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen Landsbyerne i Danmark, Landsforeningen Praktisk Økologi, Lederne Søfart, Malerforbundet i Danmark, Maskinmestrenes Forening, Mejeriforeningen, Metroselskabet og Hovedstadens Letbane, Moesgaard Museum, Movia, Nationalpark Thy, sekretariatet, NOAH Friends of the Earth Denmark, Nuuday A/S, Parcelhusejernes landsforening, RealDania, Rådet for Bæredygtigt Byggeri, Rådet for Større Bade- og Vandsikkerhed, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Mindre Arbejdsgiverforeninger i Danmark, Serviceforbundet, SMVdanmark, Sund & Bælt, Syddansk Universitet, TDC Net A/S, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknisk Landsforbund, Tele Industrien, Vikingeskibsmuseet, Wind

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

§ 1

Til nr. 1 (§ 11, stk. 1)

Kapitel 4 i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet regulerer Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse i afgørelser, der indbringes for nævnet.

Det følger af lovens § 11, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter nævnet *skal* begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg.

Forslaget indebærer, at hvis en klage vedrører afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, *skal* Miljø- og Fødevareklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er opstået tvist om, og som derfor er formuleret som egentlige klagepunkter i klagen, jf. dog nedenfor.

Bestemmelsen omfatter klager over alle afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, herunder bl.a. projekter omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol. Den foreslåede bestemmelse omfatter således både klager, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg i forbindelse med konkrete, igangværende projekter og generel planlægning, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, men hvor der endnu ikke foreligger et konkret, igangværende projekt.

Ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg forstås

såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af vindmøller og solceller som etablering af ledningsnet og tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol.

Nævnet vil dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2. pkt. kan nævnet således ikke i deres prøvelse se bort fra åbenbare og væsentlige brud på EU-retten eller forvaltningsretlige garantiforsikter.

Det bemærkes i den forbindelse, at nævnet i sin prøvelse som efter gældende ret kan begrænse sig til at forholde sig til de af parternes argumenter og synspunkter, som nævnet vurderer, er relevante.

Med forslaget sikres det, at hvis det ikke kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden, at nævnet foretager en nærmere afdækning heraf – dvs. åbenbare fejl, som kan konstateres i forbindelse med nævnets helt indledende behandling af sagen. Nævnet skal således ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt 3. *pkt.* § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter nævnet i sager efter det foreslåede 2. pkt. foretager en prøvelse af klagens retlige spørgsmål.

1. instansen har typisk et særlig lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt

mandat, idet sagen i dag behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. Med forslaget sikres det, at i det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg og bl.a. beror på et skøn, skal nævnets prøvelse af skønnet begrænse sig til, om skønsudøvelsen er foretaget inden for rammerne af de relevante lovbestemmelser og de forvaltningsretlige grundsætninger, herunder navnlig at der ikke er lagt vægt på usaglige hensyn. Der skal derimod ikke ske en prøvelse af skønnets hensigtsmæssighed.

Den foreslåede bestemmelse fraviger således for disse klager de generelle bestemmelser om prøvelsens omfang, som fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 11 a)

Miljø- og Fødevareklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnet behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnet er ansvarligt for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet om nævnets sagsoplysning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 1, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle

klagen.

Det sker regelmæssigt, at Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnet vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at nævnet vil kunne fastsætte en frist for klager til at uddybe sin klage med relevante klagepunkter og oplysninger, så nævnet enten kan påbegynde sagsbehandlingen eller afvise klagen uden unødige forsinkelser. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil skulle afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnet vil skulle afvise at realitetsbehandle en klage, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage. Bestemmelsen finder anvendelse i tilfælde, hvor klageren ikke inden for en rimelig frist fastsat af nævnet uddyber klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb kunne anses for ikke indgivet. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke har indsendt en fyldestgørende klage og ikke samarbejder om at sikre dette.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnetens forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Nævnet forudsættes i klager over ansøgninger om tilladelser, som vil have betydning for muligheden

for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, at fastsætte korte frister for klagens uddybning i de tilfælde, hvor der er indgivet en foreløbig eller ikke fyldestgørende klage. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnene, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en ikke samarbejder om sagens oplysning.

Beslutningen om, hvorvidt en klage skal afvises fra realitetsbehandling er en afgørelse, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 2, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil medføre, at der indføres en udtrykkelig bestemmelse om nævnets adgang til at fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at

behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnet i vid udstrækning efter den foreslåede bestemmelse at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parter adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnet ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil kunne afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnet har anmodet om, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke samarbejder om sagens oplysning.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det kan bebrejdes nævnet, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 3, hvorefter Miljø- og Fødevareklagenævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil medføre, at nævnet vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes bl.a. anvendt i tilfælde, hvor tungtvejende hensyn til private eller offentlige interesser taler for en særlig hurtig afklaring, og i tilfælde, hvor der er parter, der i forbindelse med sagens behandling agerer på en måde, som unødigt forsinker dens afgørelse på en måde, som ikke står mål med de øvrige parter eller offentlighedens interesse i en afklaring af klagen. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne anvendes, når det på baggrund af de oplysninger, der allerede indgår i sagen, vurderes, at sagsbehandlingen vil kunne koncentreres om et enkelt klagepunkt, der allerede er tilstrækkeligt oplyst, hvis det f.eks. efter en foreløbig gennemgang viser sig, at det pågældende klagepunkt indebærer, at den indklagede afgørelse skal ophæves.

Nævnet vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 11 a, stk. 4, hvorefter en klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 22)

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 22, *stk. 2*, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at nævnet skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævnene skal styre efter i deres disponering af ressourcer samt behandling, herunder ved tilskæring af sager.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål for andre sager med særlig prioritering f.eks. Power to X, biogas, fjernvarme, lagring af CO₂ og infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at nævnet via erhvervsministeren skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 2

Til nr. 1 (§ 4 a)

Kapitel 3 i lov nr. 1658 af 10. december 2016 om Planklagenævnet regulerer Planklagenævnets sagsbehandling.

Det følger af lovens § 4 a, stk. 1, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Hvis en klage indeholder flere klagepunkter, kan nævnet begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. *pkt.* i § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnet *skal* begrænse sin prøvelse til de forhold, der er klaget over, hvis en klage vedrører afgørelser, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hvis en klage vedrører afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, *skal* Planklagenævnet i alle tilfælde alene foretage en prøvelse af de forhold, der er opstået tvist om, og som derfor er formuleret som egentlige klagepunkter i klagen, jf. dog nedenfor.

Bestemmelsen omfatter klager over alle afgørelser, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, herunder bl.a. projekter omfattet af § 2 i lov om fremme af vedvarende energi, planlægning efter planlovgivningen, miljøvurderinger ol. Den foreslåede bestemmelse omfatter således både klager, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg i forbindelse med konkrete, igangværende projekter og generel planlægning, der har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, men hvor der endnu ikke foreligger et konkret, igangværende projekt.

Ved betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg forstås såvel betydning for planlægning, projektlægning og opstilling af vindmøller og solceller som etablering af ledningsnet og tilslutning af vindmøller og solceller til elnettet ol.

Nævnet vil dog som i dag fortsat efter omstændighederne have pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmål om overholdelse af gældende EU-ret eller tilsidesættelse af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger om f.eks. habilitet. Uanset det foreslåede 2.

pkt. kan nævnet således ikke i deres prøvelse se bort fra åbenbare og væsentlige brud på EU-retten eller forvaltningsretlige garantiforskrifter.

Det bemærkes i den forbindelse, at nævnet i sin prøvelse som efter gældende ret kan begrænse sig til at forholde sig til de af parternes argumenter og synspunkter, som nævnet vurderer, er relevante.

Med forslaget sikres det, at hvis det ikke kan konstateres, at afgørelsen fra 1. instansen indeholder fejl, som ikke er omfattet af det, der er klaget over, uden, at nævnet foretager en nærmere afdækning heraf – dvs. åbenbare fejl, som kan konstateres i forbindelse med nævnets helt indledende behandling af sagen. Nævnet skal således ikke bruge tid og ressourcer på at afdække dette nærmere med henblik på at tage stilling til, om 1. instansens afgørelse skal ophæves og eventuelt hjemvises med henvisning hertil.

Planklagenævnet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler som rekursinstans foretage efterprøvelse af alle dele af den påklagede afgørelse (fuld prøvelse), medmindre andet fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnet. Det vil sige, at såvel retlige spørgsmål som hensigtsmæssighed og skøn (herunder rimelighed) og sagens faktum kan indgå i prøvelsen. Nævnet kan i den forbindelse efterprøve alle afgørelsens elementer til bunds og kan ved klagesagens behandling tage stilling lige så frit, som hvis nævnet selv havde været førsteinstans i sagen.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt 3. pkt. § 4 a, stk. 1, i lov om Planklagenævnet, hvorefter nævnet i sager efter det foreslåede 2. pkt. foretager en prøvelse af klagens retlige spørgsmål

1. instansen har typisk et særlig lokalkendskab og – når der er tale om kommuner – et folkevalgt mandat, idet sagen i dag behandles af eller på vegne af en kommunalbestyrelse. Med forslaget sikres det, at i det omfang en afgørelse fra 1. instansen angår forhold, som har betydning for etablering af vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg og bl.a. beror på et skøn, skal nævnets prøvelse af skønnet begrænse sig til, om skønsudøvelsen er foretaget inden for rammerne af de relevante lovbestemmelser og de forvaltningsretlige grundsætninger, herunder navnlig at der ikke er lagt vægt på usaglige hensyn. Der skal derimod ikke ske en prøvelse af skønnets

hensigtsmæssighed.

Den foreslåede bestemmelse fraviger således for disse klager de generelle bestemmelser om prøvelsens omfang, som fremgår af den materielle lovgivning, der regulerer klageadgangen til nævnene.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 4 b)

Planklagenævnet er en del af den offentlige forvaltning, og nævnet behandler således klager efter officialprincippet. Det indebærer, at nævnet er ansvarligt for, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b i lov om Planklagenævnet om nævnets sagsoplysning.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 1, hvorefter Planklagenævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan behandle klagen. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnet kan fastsætte en frist for klager til at tilvejebringe et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnet kan behandle klagen.

Det sker regelmæssigt, at Planklagenævnet modtager en klage, hvor det ikke fremgår klart, hvad der klages over, og nævnet vil således ikke have et tilstrækkeligt grundlag at påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen på. Den foreslåede bestemmelse har til formål at sikre, at nævnet vil kunne fastsætte en frist for klager til at uddybe sin klage med relevante klagepunkter og oplysninger, så nævnet enten kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen uden unødige

forsinkelser eller afvise klagen. Det forudsættes således ikke, at sagen er fuldt oplyst, men alene at klagen har tilstrækkeligt klare og relevante klagepunkter og oplysninger til, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil skulle afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har tilvejebragt et tilstrækkeligt grundlag for, at nævnene kan påbegynde sagsbehandlingen og behandle klagen.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at nævnene vil skulle afvise at realitetsbehandle en klage, hvis klageren alene har indsendt en foreløbig eller i øvrigt ikke fyldestgørende klage og ikke inden for en rimelig frist fastsat af nævnet uddyber klagen således, at den kan danne grundlag for, at nævnet kan påbegynde sagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil klagen altså efter fristens udløb kunne anses for ikke indgivet. Hermed sikres, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke har indsendt en fyldestgørende klage og ikke samarbejder om at sikre dette.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnets forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnet efter den foreslåede bestemmelse i vid udstrækning at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parter adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnet ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Beslutningen om, hvorvidt en klage skal afvises fra realitetsbehandling er en afgørelse, der følger de almindelige forvaltningsretlige regler og principper om eksempelvis partshøring og begrundelse.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 2, hvorefter Planklagenævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling. Nævnet afviser en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om. Nævnet kan undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil medføre, at der indføres udtrykkelig hjemmel til, at nævnet kan fastsætte frister for afgivelse af udtalelser, fremlæggelse af oplysninger mv. fra sagens parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. til brug for sagens behandling.

Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren, sagens øvrige parter, øvrige berørte myndigheder, eksterne sagkyndige mv. ikke indsender de udtalelser eller oplysninger, som de mener er nødvendige for klagens behandling.

I klager over afgørelser, som har betydning for muligheden for at etablere vedvarende energi i form af vindmøller eller solcelleanlæg, hvor væsentlige samfundshensyn til hurtig afklaring gør sig gældende, forudsættes nævnet efter den foreslåede bestemmelse i vid udstrækning at fastsætte korte frister for klagerens og øvrige parters adgang til at afgive udtalelser eller supplere sagens oplysning enten med oplysninger, som de er nærmest til at fremlægge, eller oplysninger, som nævnet ikke umiddelbart har vurderet at have behov for, men som den pågældende mener bør indgå i behandlingen af klagen. Tilsvarende vil gøre sig gældende, hvor der foreligger andre væsentlige samfundshensyn.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at nævnet vil kunne afvise en klage, hvis klager ikke inden udløbet af den fastsatte frist har afgivet en udtalelse eller fremlagt oplysninger, som nævnet har anmodet om.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at en klage afvises, hvis klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnet har anmodet om, og som kun klager er i besiddelse af. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi klageren ikke samarbejder om sagens oplysning.

Nævnet vil dog kunne undlade at afvise en klage, hvis der foreligger særlige forhold. Nævnet skal i sin vurdering af, hvorvidt der foreligger særlige forhold, inddrage baggrunden for fristoverskridelsen eller den manglende oplysning af klagen, herunder navnlig om der foreligger undskyldelige omstændigheder, om der foreligger modstående hensyn til tredjemand, om det beror på nævnets forhold, at fristen ikke er blevet overholdt, længden af fristoverskridelsen og afgørelsens betydning for borgeren.

Hvis en anden part end klager ikke samarbejder i forhold til at indsende nødvendige udtalelser eller oplysninger, som nævnene har anmodet om, og som kun den pågældende part er i besiddelse af, kan nævnene, hvis det vurderes forsvarligt, og oplysningsgrundlaget i øvrigt vurderes tilstrækkeligt, beslutte at fortolke de manglende oplysninger på den for de øvrige parter mest gunstige måde og afgøre sagen på det forelæggende grundlag. Hermed sikres det, at tvister ikke trækker unødigt i langdrag til ulempe for de øvrige aktører ved, at behandlingen af klagen forsinkes, fordi en ikke samarbejder om sagens oplysning.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnene til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 3, hvorefter Planklagenævnet kan beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnene vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse, der er et supplement til § 21 i forvaltningsloven, vil medføre, at nævnet vil kunne beslutte, at klager ikke kan fremsætte yderligere klagepunkter og sagens parter ikke kan afgive yderligere udtalelser eller fremkomme med yderligere oplysninger, når nævnet vurderer, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til at træffe afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes bl.a. anvendt i tilfælde, hvor tungtvejende hensyn til private eller offentlige interesser taler for en særlig hurtig afklaring, og i tilfælde, hvor der er parter, der i forbindelse med sagens behandling agerer på en måde, som unødigt forsinker dens afgørelse på en måde, som ikke står mål med de øvrige parters eller offentlighedens interesse i en afklaring af klagen. Den foreslåede bestemmelse vil endvidere kunne anvendes, når det på baggrund af de oplysninger, der allerede indgår i sagen, vurderes, at sagsbehandlingen vil kunne koncentreres om et enkelt klagepunkt, der allerede er tilstrækkeligt oplyst, hvis det f.eks. efter en foreløbig gennemgang viser sig, at det pågældende klagepunkt indebærer, at den indklagede afgørelse skal ophæves.

Nævnet vil med den foreslåede bestemmelse fortsat i medfør af officialprincippet være forpligtet til at sikre, at der foreligger de oplysninger og foretages de undersøgelser, som er nødvendige for, at nævnet har et tilstrækkeligt og forsvarligt grundlag at træffe sine afgørelser på.

Forvaltningsrettens almindelige forpligtelse for nævnet til at vejlede en klager, fortage partshøring samt adgangen til genoptagelse af en sag finder fortsat anvendelse.

Det foreslås, at der indsættes et nyt § 4 b, stk. 4, hvorefter en klage kan ikke afvises, hvis en afvisning vil være i strid med internationale eller EU-retlige forpligtelser om ret til at klage over trufne afgørelser.

Til nr. 3 (§ 9)

Der findes i dag ikke regler om mål for sagsbehandlingstiden for Planklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i § 9, stk. 2, i lov om Planklagenævnet, hvorefter

erhvervsministeren kan fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid, herunder om at nævnet skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ministeren kan fastsætte sådanne mål for sagsbehandlingstiden, som nævnene i sin disponering af ressourcer samt behandling, herunder tilskæring af sager, skal styre efter.

På baggrund af de politiske aftaler fra 2020 og 2022 forudsættes det for nuværende, at der i bekendtgørelse fastsættes mål for sagsbehandlingstiden på sager om VE-projekter vedrørende sol og vind.

På sigt vil der kunne fastsættes mål for andre sager med særlig prioritering f.eks. Power to X, biogas, fjernvarme, lagring af CO₂ og infrastruktur til transport af grøn strøm, der ligeledes forventes at være væsentlige for VE-udbygningen frem mod 2030 samt andre politisk prioriterede sagsområder. Det er en forudsætning herfor, at erhvervsministeren sikrer, at nævnene har de fornødne ressourcer til en sådan prioritering.

Der vil ligeledes med hjemmel i bestemmelsen blive fastsat regler om, at nævnet via erhvervsministeren skal orientere Folketinget, hvis et fastsat mål ikke overholdes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 3

Til nr. 1 (§ 68)

Det fremgår af § 68 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021, at Klima- energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren i forhold til de dele, der vedrører regulering af nævnet og nævnets sammensætning) kan fastsætte nærmere regler om 1) adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller regler fastsat i medfør af loven træffes af klima-, energi- og forsyningsministeren eller af Forsyningstilsynet, herunder at visse afgørelser ikke skal kunne indbringes for Energiklagenævnet, og at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i §

57, stk. 1, eller en institution under Klima-, energi- og forsyningsministeriet eller anden myndighed, som ministeren i henhold til § 70 har henlagt sine beføjelser efter loven til, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren, og 2) betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 68 i lov om fremme af vedvarende energi, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen fastsætte regler for Energiklagenævnet svarende til de foreslåede bestemmelser for Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 11 a og § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og Planklagenævnet, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 4 b og § 9, stk. 2 i lov om Planklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 69)

Når Energiklagenævnet skal træffe afgørelser efter lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 1791 af 2. september 2021, eller regler fastsat i medfør af denne lov, sammensættes nævnet på samme måde, som når nævnet afgør klager efter lov om elforsyning, jf. lovens § 69.

Det følger af § 91 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at ved afgørelser efter denne lov eller regler udstedt i henhold til loven erstattes repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, som

udpeges af klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren).

Det foreslås at nyaffatte § 69 i lov om fremme af vedvarende energi, således at repræsentanter i Energiklagenævnet, som er udpeget efter indstilling fra Dansk Industri og Landbrug & Fødevarer, ved afgørelser efter loven eller regler udstedt i henhold til loven erstattes af 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi, som udpeges af erhvervsministeren.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at nævnets to sagkyndige medlemmer ved behandling af sager efter lov om fremme af vedvarende energi i stedet for at være 2 medlemmer med særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning, vil være medlemmer, der enten har særlig økonomisk eller teknisk sagkundskab inden for elforsyning eller vedvarende energi.

Med forslaget kan det i forbindelse med udpegning af de sagkyndige medlemmer sikres, at nævnet til enhver tid har sagkyndige medlemmer med den særlige økonomiske eller tekniske sagkundskab inden for såvel elforsyning som vedvarende energi, som er påkrævet for, at nævnet kan behandle sager – herunder VE-sager – efter loven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 4

Til nr. 1 (§ 26 a)

Det følger af § 26 a i lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 2068 af 16. november 2021, at klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren i forhold til de dele, der vedrører regulering af nævnet og nævnets sammensætning) kan fastsætte regler om 1) adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller efter regler udstedt i henhold til loven træffes af kommunalbestyrelsen, klima-, energi- og forsyningsministeren eller Forsyningstilsynet, herunder at visse afgørelser ikke skal kunne indbringes for Energiklagenævnet,²) at afgørelser, truffet af en institution under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet eller af Forsyningstilsynet i henhold til en bemyndigelse efter § 28, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren,

og 3) betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt nr. 4 i § 26 a i lov om varmforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen fastsætte regler for Energiklagenævnet svarende til de foreslåede bestemmelser for Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 11 a og § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og Planklagenævnet, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 4 b og § 9, stk. 2 i lov om Planklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 5

Til nr. 1 (§ 90)

Det følger af § 90 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1248 af 24. oktober 2023, at klima-, energi- og forsyningsministeren (nu erhvervsministeren i forhold til de dele, der vedrører regulering af nævnet og nævnets sammensætning) kan fastsætte regler om 1) adgangen til at klage over afgørelser, der efter loven eller regler udstedt i henhold til loven træffes af klima-, energi- og forsyningsministeren eller af Forsyningstilsynet, herunder at visse afgørelser ikke skal kunne indbringes for Energiklagenævnet, samt at afgørelser truffet af en kollektiv elforsyningsvirksomhed som nævnt i § 68 a, stk. 2, eller en institution under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet eller anden myndighed, som ministeren i henhold til § 92 har henlagt sine beføjelser efter loven til, ikke skal kunne indbringes for klima-, energi- og forsyningsministeren, og 2) betaling af gebyr ved indbringelse af en klage for Energiklagenævnet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt nr. 3 i § 90 i lov om elforsyning, hvorefter erhvervsministeren kan fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling og prøvelse, herunder fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at erhvervsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om Energiklagenævnets sagsbehandling, herunder om fastsættelse af frister og afvisning af sager, om omfanget af nævnets prøvelse samt fastsætte mål for nævnets sagsbehandlingstid.

Erhvervsministeren vil med hjemmel i bestemmelsen fastsætte regler for Energiklagenævnet svarende til de foreslåede bestemmelser for Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. det foreslåede § 11, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 11 a og § 22, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og Planklagenævnet, jf. det foreslåede § 4 a, stk. 1, 2. og 3. pkt., § 4 b og § 9, stk. 2 i lov om Planklagenævnet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1-2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

§ 6

Til nr. 1 (§ 64, stk. 3)

§ 64 i lov om erhvervsuddannelser regulerer bl.a. Tvistighedsnævnets nedsættelse, indstilling og beskikkelse af medlemmer og stedfortrædere samt nævnets sammensætning ved behandlingen af sager.

Det fremgår af § 64, stk. 1, i lov om erhvervsuddannelser, at Tvistighedsnævnet nedsættes af erhvervsministeren og består af 1 formand, der skal være landsdommer, og 2 faste medlemmer, hvoraf 1 beskikkes efter indstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening og 1 efter indstilling fra Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Det fremgår af lovens § 64, stk. 3, at der beskikkes to stedfortrædere for hvert af de faste medlemmer. Bestemmelsens stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for beskikkelse af

stedfortrædere. Den indstillende organisation træffer bestemmelse om, hvilken af de beskikkede stedfortrædere der giver møde ved et medlems forfald.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 4. pkt. i § 64, stk. 3, hvorefter direktøren i Nævnenes Hus efter anmodning fra nævnets formand og efter indstilling fra en indstillende organisation beskikker en ad hoc stedfortræder til et bestemt møde, hvis såvel det faste medlem som dennes stedfortrædere er forhindret i at deltage i mødet.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at der kan beskikkes en ad hoc stedfortræder i de få situationer, hvor hverken det faste medlem fra en af de to indstillende organisationer eller en af dennes stedfortrædere kan give møde på et af nævnenes planlagte møder. Forslaget sikrer dermed, at nævnets møder og dermed de sager, der er indbragt for nævnet, kan afvikles som planlagt af nævnet.

§ 5

Det foreslås at loven skal træde i kraft den 1. juli 2023.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, da de love, der ændres, ikke gælder for Færøerne og Grønland, jf. herved § 95 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, § 19 i lov om Planklagenævnet, § 77 i lov om fremme af vedvarende energi og § 72 i lov om erhvervsuddannelser. Dog kan §§ 41, 44, 60, 61, 62, 71, 73, 81, 82 og 87 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Anordningshjemlen omfatter ikke de bestemmelser, der foreslås ændret med lovforslaget.